De minister van Justitie en Veiligheid
De heer D.M. van Weel
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Onderwerp: Notariaat

Kralendijk, 23 oktober 2026

Geachte heer Van Weel,

Namens de Centraal Dialoog Bonaire vragen wij uw aandacht voor de aanhoudende problemen met de beschikbaarheid en toegankelijkheid van notariële dienstverlening op Bonaire. Hierover bestaan binnen de Centraal Dialoog al jaren zorgen. De gevolgen voor inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven zijn groot.

Wij ontvangen signalen over lange wachtlijsten en beperkte bereikbaarheid. Inwoners kunnen niet tijdig terecht voor een testament, stichtingen en verenigingen lopen vast bij het opstellen of wijzigen van statuten en ondernemers ondervinden vertraging bij rechtshandelingen voor hun bedrijfsvoering en investeringen. Uitstel kan betekenen dat iemand zijn of haar laatste wensen niet meer kan vastleggen of noodzakelijke organisatieveranderingen blijven liggen. Ook leidt dit tot voor ondernemers tot een ernstige belemmering van investeringen, financieringen en bedrijfsoverdrachten.

De sterke bevolkingsgroei en economische ontwikkeling hebben de afgelopen jaren tot een steeds grotere vraag naar dienstverlening geleid. Daarbij gaat het niet alleen om het aantal notarissen, maar vooral om voldoende ervaren en geschoolde medewerkers bij de bestaande notarissen, voor de voorbereiding en afhandeling van dossiers. Het opleiden van nieuwe medewerkers kost tijd, terwijl de lokale arbeidsmarkt voor ervaren notarieel personeel beperkt is.

Het ontbreken van formele klachten bij de Kamer van Toezicht betekent naar ons oordeel niet dat de problemen beperkt zijn. Voor veel inwoners en bedrijven is het indienen van een formele klacht een grote stap. Ook zijn de toezichthouder en de klachtenprocedure mogelijk onvoldoende bekend.

Wij hebben kennisgenomen van uw inzet op digitalisering van registers, elektronische toegang tot gegevens en het verkennen van versoepeling van de eisen voor uitwisseling van notarieel personeel. Deze onderwerpen komen terug in uw voortgangsbrieven, de beleidsagenda Caribisch Nederland 2026–2030 en de beantwoording van Kamervragen van 1 juli 2026. Wij onderschrijven deze inzet, maar zien tot nu toe vooral verkenningen

en voornemens. Die bieden op korte termijn onvoldoende antwoord op de al jaren bestaande problemen.

Voor de korte termijn vragen wij u samen met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie en de lokale notarissen tijdelijke ondersteuning bij de dossierbehandeling te organiseren. Daarbij denken wij aan het actief benaderen van ervaren notarisklerken, juridisch medewerkers en kandidaat-notarissen uit Europees Nederland, onder wie freelancers en recent gepensioneerden. Ondersteuning kan zowel op Bonaire als op afstand plaatsvinden; met die laatste vorm bestaat lokaal al ervaring.

Wij vragen u deze inzet waar nodig praktisch te faciliteren, bijvoorbeeld door administratieve en toelatingsprocedures te bespoedigen. Ook vragen wij te bezien welke ruimte bestaande regelgeving biedt voor tijdelijke inzet van kandidaat-notarissen, vooruitlopend op structurele wetsaanpassing. Wij onderkennen dat ook in Europees Nederland ervaren personeel schaars is en tijdelijke ondersteuning het tekort niet volledig oplost. Extra dossiercapaciteit kan echter wel bijdragen aan kortere wachttijden en het wegwerken van de achterstanden. Daarbij verdient de tijdige behandeling van urgente zaken, waaronder testamenten, bijzondere aandacht.

Voor de langere termijn vragen wij om een samenhangende aanpak die de beschikbaarheid, kwaliteit en continuïteit van het notariaat waarborgt, met aandacht voor:

1. Aanpassing van de wetgeving zodat (kandidaat-)notarissen uit Europees Nederland ook op Bonaire kunnen werken zonder hun bevoegdheid in Europees Nederland te verliezen.
2. Modernisering van het erfrecht BES, met aandacht voor rechtsbescherming, lokale omstandigheden en betrokkenheid van de lokale rechtspraktijk. Het erfrecht op Bonaire is sterk verouderd, wat leidt tot verschillen in de rechtspositie van burgers binnen het Koninkrijk en tot ingewikkelde juridische situaties bij de afwikkeling van nalatenschappen.
3. De betrouwbaarheid, actualiteit en digitale toegankelijkheid van registers voor notarissen te verbeteren.
4. Lokale opleidingsmogelijkheden, bijscholing en kwaliteitsborging te versterken en voldoende capaciteit voor vervanging en waarneming te waarborgen.
5. De toekomstige capaciteitsbehoefte te onderzoeken, rekening houdend met bevolkingsgroei, economische ontwikkeling, dossierbelasting en personeelsbehoefte. Wij vragen om periodieke monitoring en, indien nodig, tijdige voorbereiding van uitbreiding met een derde notarisstandplaats.

Graag vernemen wij op korte termijn een concreet tijdspad voor deze maatregelen.

Wij vragen u de lokale notarissen, maatschappelijke organisaties en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven bij de uitwerking te betrekken, zodat de maatregelen aansluiten bij de praktijk.

Betrouwbare en toegankelijke notariële dienstverlening is een essentiële voorziening en een basisvoorwaarde voor rechtszekerheid en een goed functionerende samenleving en economie. De huidige situatie vraagt om voortvarend handelen.

Wij zien uit naar uw reactie en zijn vanzelfsprekend beschikbaar voor een nadere toelichting.

Hoogachtend, namens de Centraal Dialoog Bonaire,

Mervyn Stegers
vice-voorzitter

Marga Buys-Trimp
secretaris

Een afschrift van deze brief is gestuurd aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en aan de leden van Kamercommissie Koninkrijksrelaties